

Европейският съюз в областта на отбраната и космическото пространство

ФЛАШ ЕВРОБАРОМЕТЪР 574

ДОКЛАД от януари 2026 г.

Експресно проучване на Евробарометър No 574

Европейският съюз в областта на отбраната и космическото пространство: възприятията и очакванията на европейските граждани

Проучване, проведено от Demoscory по искане на Европейската комисия, Генерална дирекция „Отбранителна промишленост и космическо пространство“ (ГД DEFIS)

Проучване, координирано от Европейската комисия, Генерална дирекция за комуникация (отдел „Обществено мнение и гражданска ангажираност“ на Генерална дирекция за комуникация)

Настоящият документ не представлява гледната точка на Европейската комисия. Тълкуванията и мненията, съдържащи се в него, са само тези на авторите.

Наименование на проекта

Експресно проучване на Евробарометър S74 —
Европейският съюз в областта на отбраната и
космическото пространство: възприятията и
очакванията на европейските граждани

Докладване

BG BG BG BG BG BG

Номер на каталога

HV-OI-26-003-EN-N

ISBN

978-92-68—37330-9

DOI: 10.2889/8380193

© Европейски съюз, 2026 г.

<https://europa.eu/eurobarometer>

Документ, изготвен от Pierre Dieumegard за [Eŭropo-Demokratio-Esperanto](#)

Целта на този „временен“ документ е да се даде възможност на повече хора в Европейския съюз да се запознаят с документите, изготвени от Европейския съюз (и финансирани от техните данъци).

Ако няма преводи, гражданите се изключват от дебата.

Този документ „Eurobarometer“ съществува само на английски език в pdf-файл. От първоначалния файл създадохме odt-файл, подготвен от софтуера Libre Office, за машинен превод на други езици. Резултатите вече са достъпни на всички официални езици.

Желателно е администрацията на ЕС да поеме превода на важни документи. „Важни документи“ са не само законовите и подзаконовите актове, но и важната информация, необходима за съвместно вземане на информирани решения.

За да обсъдим нашето общо бъдеще заедно и да дадем възможност за надеждни преводи, международният език есперанто би бил много полезен поради своята простота, редовност и точност.

Свържете се с нас:

[Контакто \(europokune.eu\)](http://europokune.eu)

<https://e-d-e.org/-Kontakti-EDE>

Съдържание

Въведение.....	4
1. Основни констатации.....	6
2. Европейска сигурност и отбрана: Възприятия и очаквания.....	8
2.1. Възприятия за заплахата за сигурността на дадена държава в настоящия международен контекст.....	8
2.2. Степен на доверие в ЕС за укрепване на сигурността и отбраната в Европа.....	11
2.3. Възприятия за инвестициите на ЕС в отбраната.....	15
3. Европейска космическа политика: въздействие и приоритети.....	18
3.1. Възприемане на въздействието на космическите програми на ЕС върху икономиката и ежедневието.....	18
3.2. Европейска космическа политика: въздействие и приоритети.....	21
Коментари.....	22
4. Технически спецификации.....	23
5. Въпросник.....	25

Европейският съюз в областта на отбраната и космическото пространство: възприятията и очакванията на европейските граждани

Въведение

Европейският съюз функционира в сложна и бързо развиваща се геополитическа среда. Работата на място за това експресно проучване на Евробарометър (FLS74) беше проведена на фона на значителни международни събития, включително текущите преговори относно войната в Украйна, ескалиращото напрежение в Близкия изток и подновеното внимание в световен мащаб към политическите събития във Венесуела и Гренландия. Проучването беше проведено в контекст, характеризиращ се с повишена международна несигурност и променяща се динамика на сигурността в началото на 2026 г.

В този контекст експресното проучване на Евробарометър S74 изследва възприятията на гражданите на ЕС за заплахите за сигурността, доверието в отбранителната роля на Съюза, подкрепата за инвестициите в отбраната и мненията относно космическите програми. Констатациите подобряват разбирането на общественото мнение по въпроси, които са от основно значение за европейската отбранителна и космическа политика, и предоставят доказателства в подкрепа на разработването на политики в рамките на Генерална дирекция „Отбранителна промишленост и космическо пространство“ (ГД DEFIS). Като анализира връзката между настоящите геополитически тенденции и очакванията на гражданите, проучването допринася за насочването на бъдещата посока на ЕС в областта на отбраната и космическото пространство.

По-конкретно, настоящото проучване има за цел да предостави основана на доказателства информация за:

- Възприятията на гражданите на ЕС за заплахите за сигурността в настоящия геополитически контекст
- Равнища на доверие в Европейския съюз като участник в колективната отбрана
- Публична подкрепа за увеличаване на инвестициите на ЕС в отбранителни способности
- Възприемане на въздействието на космическите програми на ЕС
- Приоритетни области за бъдещата космическа политика на ЕС, определени от гражданите

От името на Европейската комисия, Генерална дирекция „Отбранителна промишленост и космическо пространство“ (ГД DEFIS), Demoscopу интервюира представителна извадка от населението на гражданите на ЕС, пребиваващи в една от 27-те държави —

членки на Европейския съюз, и на възраст 15 и повече години.

Между 5 и 12 януари 2026 г. са проведени 27 292 интервюта, като е използван режимът за събиране на данни CAWI (Computer Assisted Web Interviewing). Резултатите са статистически претеглени, така че всяка държава членка допринася за ЕС-27 съвкупно пропорционално на действителния си дял от общото население на ЕС, което означава, че държавите с по-малко население имат съответно по-малка тежест в общите резултати на ЕС. В края на настоящия доклад е представена техническа бележка относно методите, прилагани за провеждане на проучването.

Експресно проучване на Евробарометър No 574

Европейският съюз в областта на отбраната и космическото пространство: възприятията и очакванията на европейските граждани

Бележки

- Резултатите от проучването са обект на допустими отклонения в извадката, което означава, че не всички очевидни разлики между държавите и социално-демографските групи могат да бъдат статистически значими.
- Данните от изследването се претеглят според разпределението на населението във всяка държава по пол, възрастова група, образователно равнище и регион на пребиваване, като се използва претегляне след стратификацията. ЕС-27 се претеглят в зависимост от числеността на над 15-членното население на всяка държава — членка на ЕС.
- Процентите не могат да достигат до 100%, тъй като са закръглени до най-близкия процент. Поради закръгляване може също така да се случи процентите за отделните опции за отговор, показани в диаграмите, да не се сумират точно с общите суми, посочени в текста. Процентът на отговорите ще надвиши 100 %, ако въпросът позволява на респондентите да изберат няколко отговора.
- В настоящия доклад държавите са посочени с официалното им съкращение, както е посочено по-долу.

BE	Белгия	FR	Франция	NL	Нидерландия
BG	България	HR	Хърватия	AT	Австрия
CZ	Чехия	IT	Италия	Полша	Полша
DK	Дания	CY	Република Кипър *	PT	Португалия
Германия	Германия	Лв	Латвия	RO	Румъния
EE	Естония	LT	Литва	SI	Словения
Ирландия	Ирландия	Люксембург	Люксембург	SK	Словакия
EL	Гърция	HU	Унгария	FI	Финландия
ES	Испания	MT	Малта	SE	Швеция

* Кипър като цяло е една от 27-те държави-членки на ЕС. От практически съображения интервютата се провеждат само в частта от страната, контролирана от правителството на Република Кипър.

Европейският съюз в областта на отбраната и космическото пространство: възприятията и очакванията на европейските граждани

1. Основни констатации

Широко разпространено възприемане на заплахите за сигурността на страната на респондента в цяла Европа, но ограничено превръщане в лична загриженост.

- Усещането за заплахата за сигурността на страната на респондента е широко разпространено в цяла Европа: повече от две трети от европейците (68 %) са съгласни, че сигурността на тяхната страна е застрашена в настоящия международен контекст, включително 27 %, които са напълно съгласни. Това схващане се разпространява във всички държави членки без изключение, като равнищата варират от 49 % в Словения до 80 % във Франция, и надхвърля демографските различия, с минимални различия по пол (65 % от мъжете, 70 % от жените) или възраст (66 % сред лицата на възраст над 55 години до 71 % сред лицата на възраст между 15 и 24 години).
- Франция (80 %), Нидерландия (77 %), Дания (77 %), Кипър (75 %) и Германия (75 %) отчитат най-високите равнища на възприемана заплахата за сигурността на своята държава, докато Словения (50 %), Хърватия (51 %) и Чешката република (52 %) отчитат най-ниските равнища. Въпреки това, дори в страните с най-ниски нива, около половината от анкетираните все още възприемат сигурността на страната си като застрашена.
- В същото време европейците правят ясно разграничение между заплахите за своята страна и заплахите лично за себе си. На въпроса дали собствената им безопасност е изложена на риск, 42 % са съгласни, докато мнозинството (51 %) не са съгласни. Тази разлика от 26 процентни пункта със заплахата за сигурността на тяхната страна предполага, че европейците гледат на настоящите предизвикателства пред сигурността предимно чрез колективна геополитическа призма, а не като на непосредствена опасност за ежедневието си.

Мнозинството от европейците изразяват доверие в укрепването на сигурността и отбраната

- Мнозинството от европейците (52 %) изразяват доверие в капацитета на ЕС за укрепване на сигурността и отбраната, включително 12 %, които му имат пълно доверие, и 40 %, които са склонни да му имат доверие. Въпреки това 43 % изразяват недоверие (27 % са склонни да не се доверяват, 16 % изобщо не се доверяват).
- Доверието е по-високо сред по-младите европейци: 61 % от хората на възраст между 15 и 24 години

имат доверие в ЕС по отношение на сигурността и отбраната в сравнение с 49 % сред хората на възраст 55 и повече години. Различията между половете са ограничени (54 % от мъжете, 50 % от жените).

- Доверието се различава значително в отделните държави членки, като варира от 76 % в Люксембург до 40 % във Франция и Гърция. С изключение на Испания (64 %) по-малките или средните държави са склонни да изразяват по-голямо доверие. Трите най-големи държави — членки на ЕС, отчитат нива на доверие под 50 %: Германия (47 %), Италия (47 %) и Франция (40 %).
- Възприятията за собствената държава и доверието в ЕС не са систематично свързани. Франция съчетава най-високата възприемана заплахата (80 %) с най-ниското доверие (40 %) — разлика от 40 процентни пункта. За разлика от тях балтийските държави демонстрират както висока степен на възприемане на заплахата, така и високо доверие. Тези модели показват, че доверието в действията на равнище ЕС зависи в по-малка степен от възприеманите заплахи, отколкото от съществуващия капацитет на всяка държава членка за автономни ответни действия в областта на отбраната.

Европейският съюз в областта на отбраната и космическото пространство: възприятията и очакванията на европейските граждани

Мненията относно инвестициите на ЕС в отбраната се различават, но една трета призовава за увеличаване на разходите.

- Попитани за настоящите равнища на инвестиции, 32 % от европейците заявяват, че ЕС не инвестира достатъчно в сигурността, а 14 % считат, че инвестира твърде много. Преобладаващото мнение е, че настоящите равнища на инвестиции са подходящи (42 %), също и с оглед на последните инициативи на ЕС в тази област. Мненията относно разходите за отбрана и националните разходи са сходни: 34 % заявяват, че страната им не инвестира достатъчно, 17 % казват твърде много, а 39 % считат настоящите равнища за подходящи.
- Търсенето на повече инвестиции в ЕС нараства с възрастта — от 27 % сред хората на възраст между 15 и 24 години до 35 % сред хората на възраст над 55 години. Тези, които възприемат сигурността на страната си като застрашена, са по-склонни да кажат, че ЕС не инвестира достатъчно (38 %) в сравнение с тези, които не споделят това мнение (21 %).
- Националните възприятия варират значително — от 23 % в Словакия и 24 % в Швеция, Чехия, Люксембург и Австрия, които заявяват, че ЕС не изразходва достатъчно средства за програми в областта на отбраната и сигурността, до 43 % във Франция, 38 % в Ирландия и 37 % в Литва, Полша и Финландия. Освен това във всички държави членки, с изключение на Австрия, тези, които смятат, че ЕС не инвестира достатъчно, са повече от тези, които считат, че разходите са прекомерни, дори в държави, в които търсенето на увеличени инвестиции е най-ниско (в Австрия 24 % казват „не е достатъчно“, а 25 % — „твърде много“).

В този контекст на широко разпространени опасения, свързани със сигурността, сигурността и отбраната ясно се очертават като основен приоритет на европейците за космическата политика на ЕС.

На фона на широко разпространените възприемани заплахи за сигурността на тяхната страна европейските граждани дават приоритет на приложенията в областта на сигурността и отбраната, когато са запитани за космическата политика на ЕС: 34 % посочват това като свой основен приоритет преди действията в областта на околната среда и изменението на климата (20 %), конкурентоспособността и растежа на промишлеността (13 %) и по-безопасната мобилност и транспорт (10 %). При комбинирането на двата отговора, предоставени от респондентите, 53 % посочват сигурността и отбраната като приоритет. Тази йерархия отразява по-широките тревоги за сигурността, обхванати от проучването, при което повече от две трети от европейците са съгласни, че сигурността на тяхната страна е застрашена в настоящия международен контекст.

Космическите програми на ЕС са признати за тяхното икономическо въздействие, но възприеманите ефекти върху ежедневието остават ограничени.

- 45 % от европейците считат, че космическите програми на ЕС имат важно въздействие върху европейската икономика (13 % „много важно“, 32 % „сравнително важно“). 32 % считат, че те имат важно въздействие върху ежедневието на гражданите (9 % „много важно“, 23 % „сравнително важно“), което показва прекъсване на връзката между възприеманото икономическо значение и осезаемите ползи за потребителите.
- Възприятията за икономическото въздействие се различават значително в отделните държави членки, като варират от 63 % в Кипър до 26 % в Швеция. По-младите респонденти (55% сред 15-24 годишните), мъжете (49% спрямо 42% за жените) и заетите граждани са по-склонни да признаят икономическото му въздействие.

2. Европейска сигурност и отбрана: Възприятия и очаквания

2.1. Възприятия за заплаха за сигурността на дадена държава в настоящия международен контекст.

В настоящия международен контекст повече от две трети от европейците считат, че сигурността на тяхната страна е застрашена.

Усещането, че сигурността на тяхната страна е застрашена, е широко разпространено сред европейците. Повече от две трети (68%) са съгласни, че сигурността на страната им е застрашена в настоящия международен контекст, включително над една четвърт (27%), които са напълно съгласни. Тази висока степен на безпокойство отразява колективното осъзнаване на геополитическото напрежение, засягащо европейския континент. Европейците обаче правят ясно разграничение между заплахите за своята страна и заплахите лично за себе си. На въпроса дали собствената им лична безопасност е изложена на риск, мненията са по-разделени: само 42 % са съгласни, докато мнозинството (51 %) не са съгласни. Интензивността на безпокойството също е по-ниска, като едва 12 % са напълно съгласни (по-малко от половината от дела, наблюдаван за сигурността на държавата на респондента с 27 %). Тази разлика от 26 процентни пункта между усещането за национална заплаха (68 %) и усещането за личен риск (42 %) показва, че опасенията във връзка със сигурността остават по-скоро колективни, отколкото лични.

В1а Като се има предвид настоящият международен контекст, до каква степен сте съгласен(на) или несъгласен(на) с всяко от следните твърдения?

Основа: ЕС-27

{%}

Сигурността на (нашата страна) е застрашена

Личната ми безопасност е застрашена

■ Напълно съм съгласен/на
 ■ Донякъде съм съгласен/на
 ■ Донякъде не съм съгласен/на
 ■ Категорично не съм съгласен/на
 ■ Не знам/Няма отговор

Европейският съюз в областта на отбраната и космическото пространство: възприятията и очакванията на европейските граждани

В почти всички държави от Европейския съюз мнозинството от гражданите смятат, че сигурността на тяхната страна е застрашена.

Това схващане се разпростира във всички държави членки, без изключение. В повечето държави повече от две трети от респондентите считат, че сигурността на тяхната държава е изложена на риск. В някои случаи този дял достига или надвишава 75%. По-специално, в много страни една четвърт или дори една трета от населението заявяват, че са "силно съгласни" с това мнение. Подобна изразена степен на безпокойство показва, че чувството за несигурност не е повърхностно, а дълбоко вкоренено.

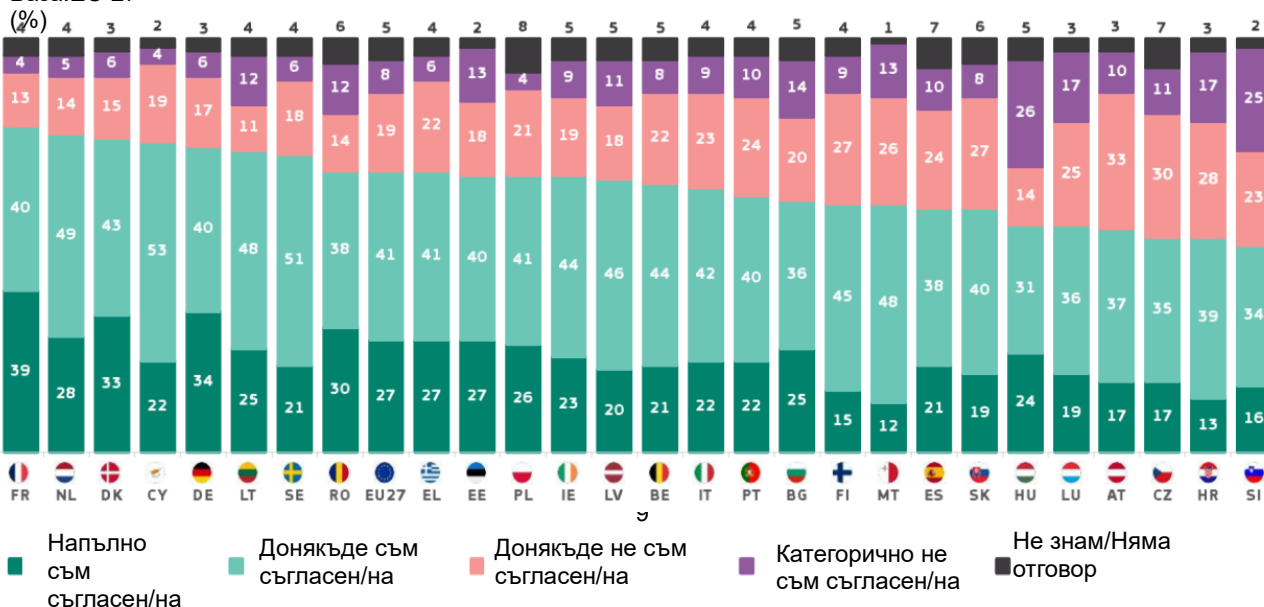
Въпреки че това възприятие е широко разпространено в цяла Европа, интензивността му варира значително в отделните държави. Франция отчита най-висока степен на безпокойство: 80% от анкетираните смятат, че сигурността на страната е под заплаха, включително 39%, които са "силно съгласни". Германия следи отблизо, със 75% (включително 34%, които са "силно съгласни"). Трябва да се отбележи, че тези две страни, въпреки че не са на предната линия на геополитическото напрежение с Русия, показват най-високи нива на загриженост. Това вероятно отразява интензивността на гражданите на неотдавнашните национални дебати относно отбранителния суверенитет и военните разходи, които бяха особено важни през последните години.

Дания се нарежда на трето място, като 77 % от респондентите изразяват загриженост, включително една трета, които заявяват, че са напълно съгласни. Този резултат може да се обясни с непосредствения политически контекст: Проучването е проведено няколко дни след САЩ. Президентът публично изрази желанието си Гренландия, датска територия, да попадне под контрола на САЩ. Сред другите силно

засегнати държави са Нидерландия (77 %), Кипър (75 %) и Литва (73 %). Прибалтийските държави в по-широк план, Естония (67 %) и Латвия (66 %), също показват силно мнозинство, възприемащо заплахи за сигурността, което е в съответствие с географската им близост с Русия и историческия им опит. За разлика от тях Словения (49 %), Хърватия (51 %) и Чешката република (52 %) отчитат най-ниските равнища на безпокойство. Дори в тези държави обаче около половината от респондентите все още считат, че сигурността на тяхната страна е застрашена, което показва, че безпокойството, свързано със сигурността, е широко разпространено в целия Европейски съюз.

В1а Като се има предвид настоящият международен контекст, до каква степен сте съгласен(на) или несъгласен(на) с всяко от следните твърдения? **Сигурността на (нашата страна) е застрашена**

База: EC-27

Европейският съюз в областта на отбраната и космическото пространство: възприятията и очакванията на европейските граждани

Възприятията за несигурност в страната са широко разпространени във всички възрасти и полове.

Въпреки че проучванията на общественото мнение често разкриват значителни социално-демографски различия, възприемането на заплахите за сигурността на тяхната държава е широко разпространено сред европейското население. Усещането, че страната ни е застрашена, надхвърля обичайното разделение на възраст и пол. Във всички възрастови групи солидните мнозинства възприемат сигурността на страната си като застрашена, като пропорциите варират от 66% сред хората на възраст 55 и повече години до 71% сред хората на възраст между 15 и 24 години. Разликата от пет процентни пункта между най-младите и най-възрастните възрастови групи е забележително малка, което показва широк консенсус, който преминава през поколенията. По подобен начин разликата между половете е малка: 65% от мъжете и 70% от жените са съгласни, че сигурността на страната им е застрашена.

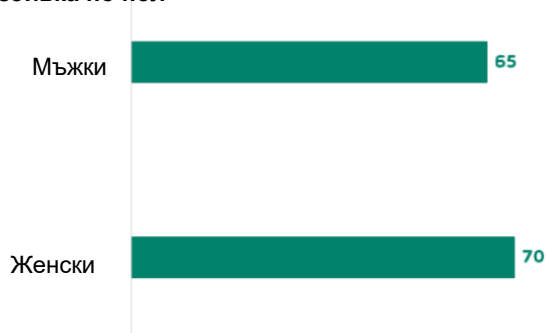
В1а Като се има предвид настоящият международен контекст, до каква степен сте съгласен(на) или несъгласен(на) с всяко от следните твърдения?

Сигурността на (нашата страна) е застрашена

Основа: ЕС-27
(%)

Общо „Съгласен
съм“

Разбивка по пол

Разбивка по възраст

Европейският съюз в областта на отбраната и космическото пространство: възприятията и очакванията на европейските граждани

2.2. Степен на доверие в ЕС за укрепване на сигурността и отбраната в Европа

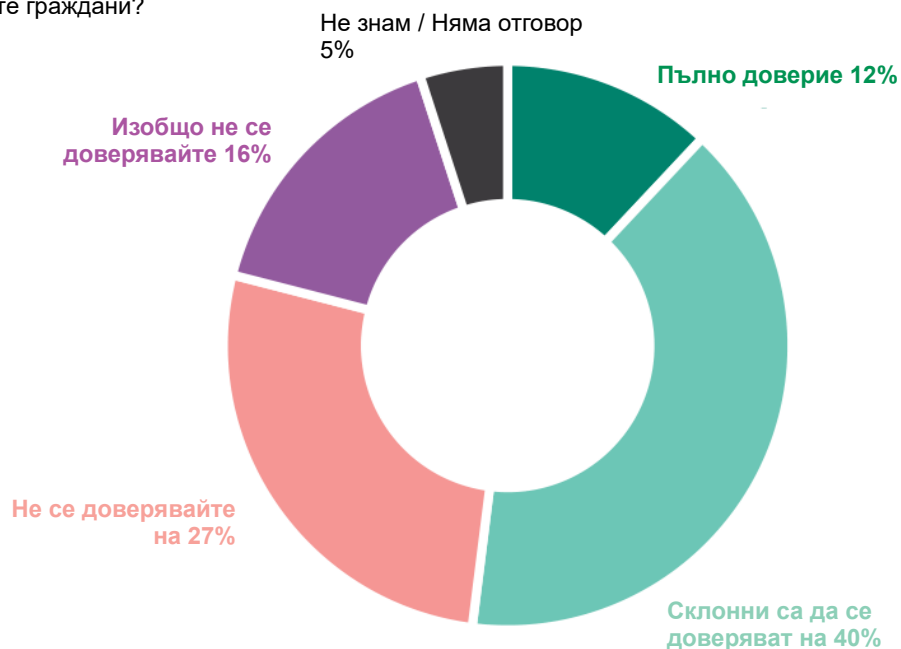
Мнозинството от европейците вярват, че ЕС ще укрепи сигурността и отбраната.

Малко мнозинство от европейците (52 %) изразяват доверие в капацитета на Европейския съюз за укрепване на сигурността и отбраната, включително 12 %, които му имат пълно доверие, и 40 %, които са склонни да му имат доверие.

Това ниво на доверие е особено важно, като се има предвид, че отбраната и сигурността традиционно са области на национален суверенитет. Становището обаче остава разделено: 43% изразяват недоверие (27% са склонни да не се доверяват, 16% изобщо не се доверяват), докато 5% не са в състояние да изразят мнение.

В2 До каква степен вярвате, че Европейският съюз ще укрепи сигурността и отбраната в Европа и ще защити по-добре своите граждани?

Основа: ЕС-27
(%)

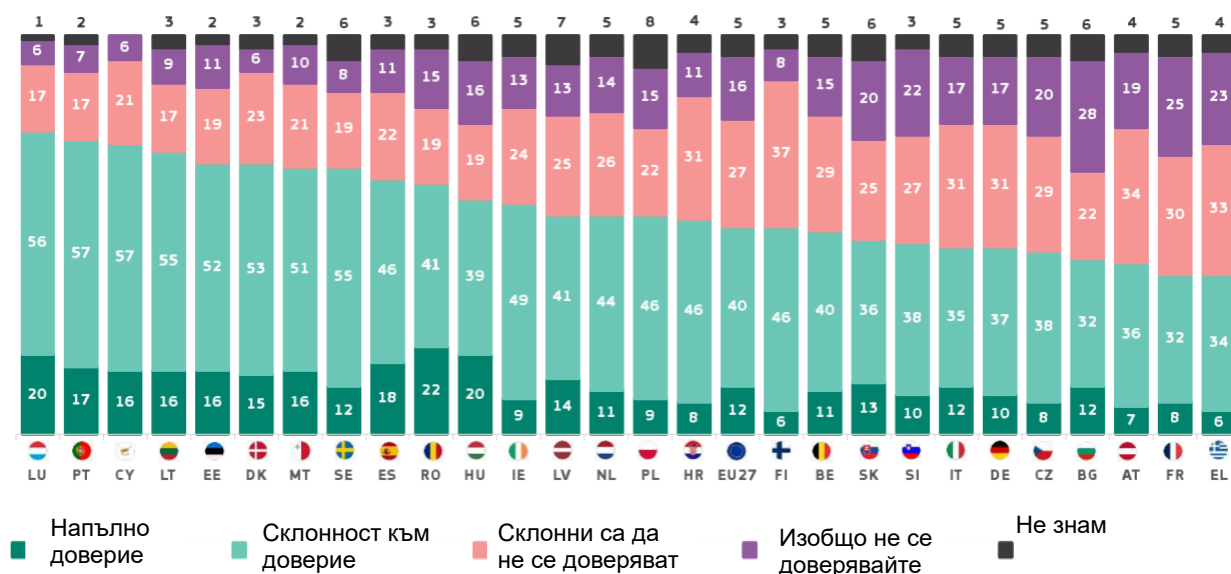
Европейският съюз в областта на отбраната и космическото пространство: възприятията и очакванията на европейските граждани

Въпреки че мнозинството в повечето държави членки имат доверие в ЕС за укрепване на сигурността и отбраната, равнищата на доверие са сравнително пониски в петте най-големи държави от ЕС: Германия, Франция и Италия

Доверието в капацитета на ЕС за укрепване на сигурността и отбраната се различава значително в отделните държави членки, като варира от 76 % в Люксембург до 40 % във Франция и Гърция. В горната част на спектъра, заедно с Люксембург (76 %), Португалия (74 %), Кипър (73 %) и Литва (71 %), се наблюдават най-високи нива на доверие, следвани от Дания и Естония (68 %) и Малта и Швеция (67 %). За разлика от тях Франция и Гърция (по 40 %), Австрия (43 %), България (44 %), Чешката република (46 %), Италия (47 %) и Германия (47 %) отчитат най-ниските нива на доверие. При разглеждането на тези резултати по размер на държавата се очертава забележителен модел. С изключение на Испания (където доверието достига 64 %), то е предимно в по-малките или средните държави, където населението изразява най-голямо доверие в действията на ЕС в областта на сигурността и отбраната. Най-поразителното е, че трите най-големи по население държави — членки на Европейския съюз, отчитат нива на доверие под 50 %: Германия (47 %), Франция (40 %) и Италия (47 %).

B2 До каква степен вярвате, че Европейският съюз ще укрепи сигурността и отбраната в Европа и ще защити по-добре своите граждани?

База.- ЕС-27 (%)

Европейският съюз в областта на отбраната и космическото пространство: възприятията и очакванията на европейските граждани

Доверието в ЕС в областта на сигурността и отбраната е по-високо сред по-младите поколения, с ограничени различия между половете.

Доверието в капацитета на Европейския съюз за укрепване на сигурността и отбраната показва относително малки различия по пол: 54% от мъжете и 50% от жените изразяват увереност. Тази разлика от четири точки предполага, че нагласите към действията на ЕС като цяло са съгласувани между половете.

Възрастовите разлики са малко по-видими, въпреки че остават умерени. 61 % от хората на възраст между 15 и 24 години имат доверие в ЕС по тези въпроси. Този дял постепенно намалява с възрастта: 54 % сред лицата на възраст 25—39 години, 50 % сред лицата на възраст 40—54 години и 49 % сред лицата на възраст 55 и повече години.

В2 До каква степен вярвате, че Европейският съюз ще укрепи сигурността и отбраната в Европа и ще защити по-добре своите граждани?

Основа: ЕС-27
(%)

Общо
„доверие“

Разбивка по пол

Мъжки

54

Женски

50

Разбивка по възраст

15—24
години

61

25—39
години

54

40—54
години

50

55 години или
повече

49

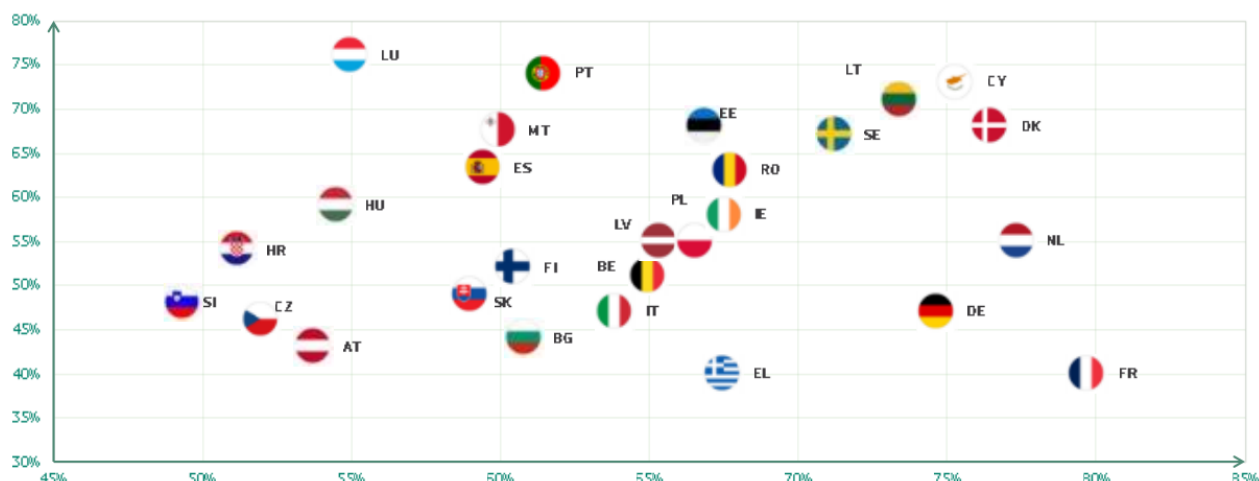
Европейският съюз в областта на отбраната и космическото пространство: възприятията и очакванията на европейските граждани

Националните възприятия за заплахите и доверието в ЕС невинаги вървят ръка за ръка между държавите членки.

Когато разглеждаме как държавите членки са разпределени по две измерения (възприемане на заплахите на национално равнище и доверие в капацитета на ЕС за справяне с предизвикателствата в областта на сигурността), се очертават четири различни модела. Някои държави съчетават високата възприемана заплаха със силно доверие в ЕС. Двете балтийски държави — Естония и Литва, са отличен пример: малките държави, които са пряко изложени на предната линия по отношение на Русия, въпреки това поддържат високо доверие в ответните действия на европейско равнище. Дания и Швеция следват подобен модел, както и Румъния, която има дълга граница с Украйна. В тези случаи географската близост до конфликти изглежда по-скоро укрепва, отколкото подкопава доверието в колективните действия. От друга страна, в няколко държави от Централна и Балканите не се наблюдава нито усещане за остра заплаха, нито особено доверие в ЕС. Словения, Хърватия, Чешката република и Австрия попадат в тази категория, изразявайки относително ниски нива и в двете измерения. Между тези два полюса се открояват два контрастни профила. Люксембург, Португалия, Малта и Испания изразяват силно доверие в действията на ЕС, въпреки че се чувстват сравнително по-малко изложени на непосредствени рискове за сигурността. Обратно, Нидерландия, Германия и Франция представят обратния модел: усещане за висока заплаха, съчетано с ниско доверие в способността на ЕС да реагира. Последната група заслужава специално внимание. Франция представлява най-поразителният случай: с най-високото възприемано ниво на заплаха (79 %) и

най-ниското доверие в ЕС (40 %), страната показва разлика от близо 40 процентни пункта между безпокойството по отношение на сигурността и институционалното доверие. Тези модели показват, че доверието в ЕС по въпросите на сигурността изглежда се определя в по-малка степен от интензивността на възприеманите заплахи, отколкото от съществуващия капацитет на всяка държава членка за автономни ответни действия в областта на отбраната, като доверието обикновено е по-високо, когато алтернативните мерки за сигурност на държавата на респондента са по-ограничени.

Степен на доверие в Европейския съюз за укрепване на сигурността и отбраната в Европа

Степен на съгласие с твърдението, че сигурността на нацията е изложена на риск

Европейският съюз в областта на отбраната и космическото пространство: възприятията и очакванията на европейските граждани

2.3. Възприятия за инвестициите на ЕС в отбраната

Около една трета от европейците заявяват, че ЕС (32%) или собствената им държава (34%) не инвестират достатъчно в отбраната и сигурността. За разлика от тях, само 14% и 17% съответно смятат, че инвестират твърде много.

Когато бъдат помолени да оценят настоящите равнища на инвестиции в отбраната и сигурността, европейците изразяват до голяма степен сходни виждания както по отношение на разходите на ЕС, така и по отношение на националните разходи. Значително малцинство, около една трета, счита, че равнищата на инвестиции са недостатъчни: 32 % заявяват, че ЕС не инвестира достатъчно, докато 34 % заявяват същото за собствената си държава. Тази оценка значително надвишава дела на тези, които считат, че разходите са прекомерни, който възлиза само на 14 % за ЕС и 17 % за националните бюджети. Множественото мнение и в двата случая обаче е, че настоящите равнища на инвестиции са подходящи. Около 42 % от европейците смятат, че ЕС инвестира достатъчно средства в отбраната и сигурността, а 39 % са на това мнение по отношение на разходите на собствената си държава. Останалите 12 % (ЕС) и 10 % (национални) не изразяват мнение по въпроса.

Като се имат предвид настоящите равнища на публичните разходи, как бихте оценили равнището на инвестициите, направени от всяко от следните в програми за отбрана и сигурност?

Основа: ЕС-27
(%)

Европейският съюз

(НАШАТА ДЪРЖАВА)

■ Не се инвестира достатъчно ■ Инвестирате за точната сума ■ Инвестира твърде много ■ Не знам/Няма отговор

Европейският съюз в областта на отбраната и космическото пространство: възприятията и очакванията на европейските граждани

Националните възприятия се различават значително, като Франция в горната част (43 %) и Словакия в долната част (23 %) заявяват, че ЕС не инвестира достатъчно в отбраната.

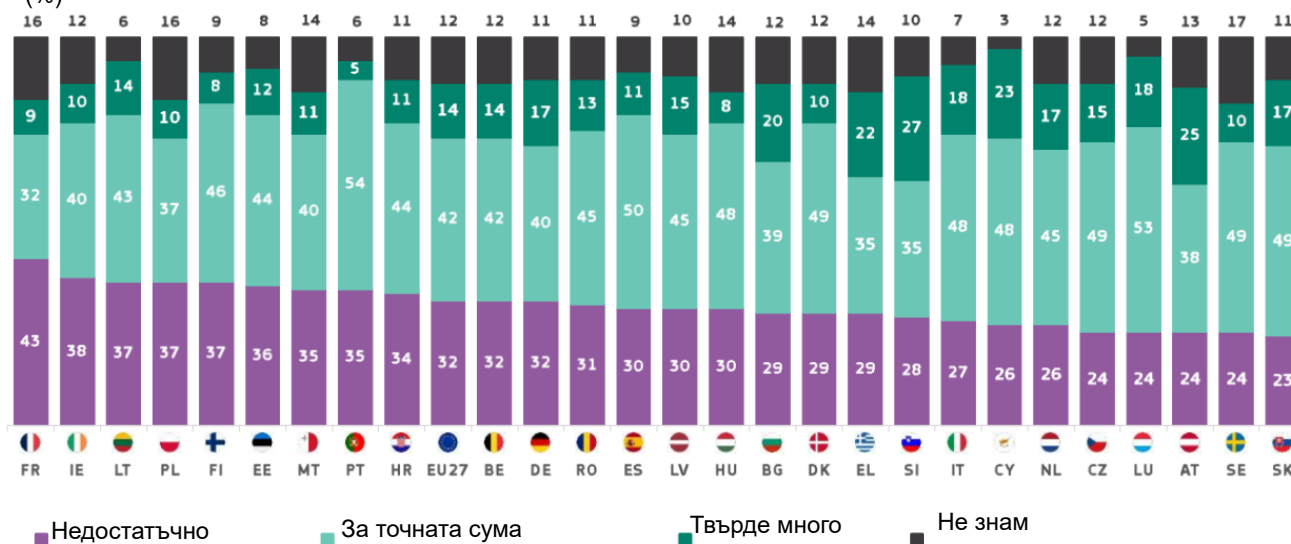
Оценките на инвестициите на ЕС в отбраната се различават значително в отделните държави членки, като делът на тези, които заявяват, че ЕС не инвестира достатъчно, варира от 23 % в Словакия до 43 % във Франция.

Въпреки това във всички държави членки без изключение тези, които смятат, че ЕС не инвестира достатъчно, постоянно надвишават тези, които считат, че разходите са прекомерни. Дори в страни, където търсенето на повече инвестиции е най-ниско, като Словакия (23% "недостатъчно" срещу 17% "твърде много") или Австрия (24% срещу 25%), балансът на мненията клони към недостатъчни, а не към прекомерни разходи.

Като се имат предвид настоящите равнища на публичните разходи, как бихте оценили равнището на инвестициите, направени от всяко от следните в програмите за отбрана и сигурност?

Европейският съюз

Основа: ЕС-27
(%)

Европейският съюз в областта на отбраната и космическото пространство: възприятията и очакванията на европейските граждани

Тези, които се чувстват застрашени, и по-възрастните респонденти са по-склонни да кажат, че ЕС не инвестира достатъчно в отбраната.

Мнението, че разходите на ЕС за отбрана са недостатъчни, показва ограничени различия по пол, като мъжете (34 %) и жените (31 %) изразяват до голяма степен сходни оценки. Възрастовите разлики са по-забележими: Търсенето на увеличени инвестиции нараства постепенно от 27 % сред лицата на възраст между 15 и 24 години до 35 % сред лицата на възраст 55 и повече години. Това представлява интересен контраст с моделите на доверие, при които по-младите европейци показаха по-голямо доверие в отбранителния капацитет на ЕС. Не е изненадващо, че възприятията за заплахите за сигурността в държавата на респондента оказват силно влияние върху мненията относно адекватността на инвестициите. Сред тези, които смятат, че сигурността на страната им е застрашена, 38% казват, че ЕС не инвестира достатъчно, в сравнение със само 21% сред тези, които не споделят тази оценка. Тази разлика от 7 процентни пункта отразява логичната връзка между усещането за уязвимост и подкрепата за увеличаване на разходите за отбрана.

Като се имат предвид настоящите равнища на публичните разходи, как бихте оценили равнището на инвестициите, направени от всяко от следните в програми за отбрана и сигурност?

Основа: ЕС-27
(%)

Европейският съюз

Европейският съюз в областта на отбраната и космическото пространство: възприятията и очакванията на европейските граждани

3. Европейска космическа политика: въздействие и приоритети

3.1. Възприемане на въздействието на космическите програми на ЕС върху икономиката и ежедневието

Като цяло европейците са склонни да признават въздействието на космическите програми на ЕС по-силно от икономическа гледна точка, отколкото от гледна точка на ежедневието си опит.

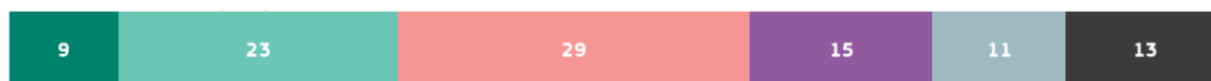
На въпроса за въздействието на космическите програми на ЕС като „Галилео“/EGNOS, „Коперник“ и IRIS 2 45 % от респондентите считат, че тези програми имат важно въздействие върху европейската икономика (13 % „много важно въздействие“ и 32 % „доста важно въздействие“). От друга страна, само 32 % считат, че те имат важно въздействие върху ежедневието на гражданите на ЕС (9 % „много важни“ и 23 % „сравнително важни“). Проучването разкрива прекъсване на връзката: въпреки че много хора считат космическите програми на ЕС за важни за европейската икономика и за световното положение, по-малко от тях посочват осезаеми последици за ежедневието и преки ползи за ползвателите.

Въпрос 4: Според Вас какво е въздействието на космическите програми на Европейския съюз, като „Галилео“/EGNOS, „Коперник“ и IRIS2, върху...?

Европейската икономика

Ежедневието на гражданите на ЕС

■ Много важно въздействие

■ Сравнително важно въздействие

■ Сравнително ограничено въздействие

■ Никакъв ефект

■ Не съм чувал за тези програми

■ Не знам/Няма отговор

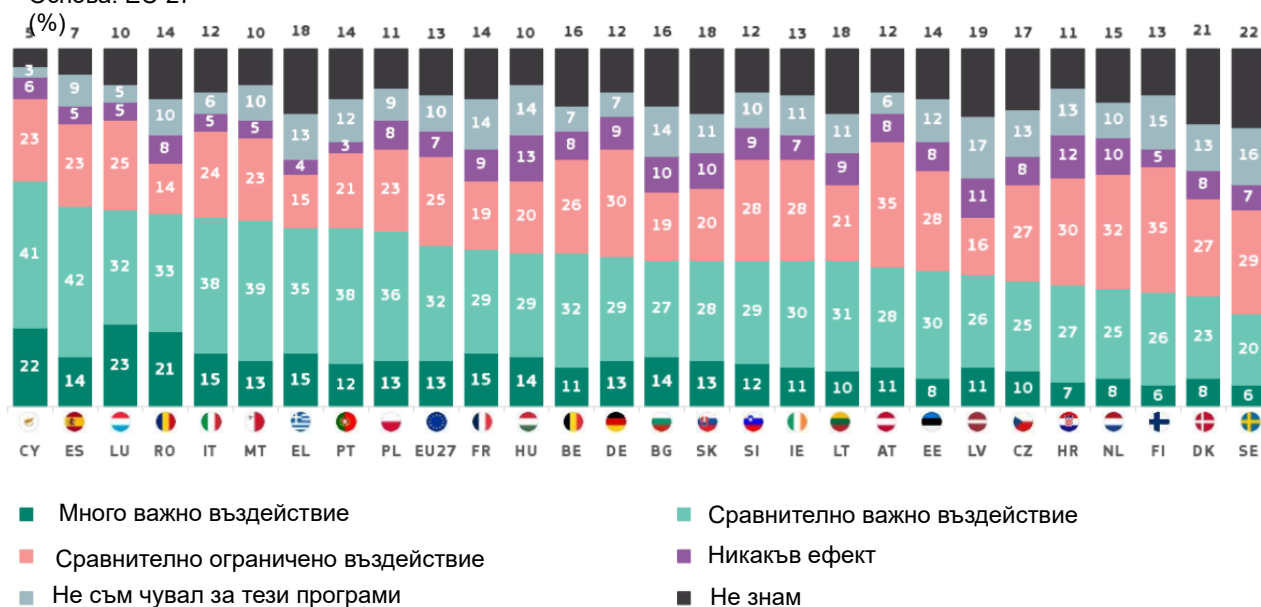
Европейският съюз в областта на отбраната и космическото пространство: възприятията и очакванията на европейските граждани

Тези възгледи обаче се различават значително в отделните държави: възприятията за икономическото въздействие варират от 63 % в Кипър до едва 26 % в Швеция

Това показва, че становищата далеч не са еднакви в целия ЕС. Колко видими и смислени се чувстват космическите програми на ЕС може да зависи от националния контекст, включително колко добре са познати тези програми, до каква степен се обсъждат публично и каква е степента на доверие на гражданите в действията на ЕС. Всъщност изглежда, че съществува взаимовръзка между доверието в ЕС в областта на отбраната и сигурността и усещането, че космическите програми на ЕС са от полза за икономиката: в Кипър 73 % заявяват, че имат доверие в ЕС за укрепване на сигурността и отбраната в Европа, а 63 % виждат силно икономическо въздействие на космическите програми на ЕС, докато в Австрия цифрите са по-ниски (43 % доверие и 39 % силно икономическо въздействие).

Въпрос 4: Според Вас какво е въздействието на космическите програми на Европейския съюз, като „Галилео“/EGNOS, „Коперник“ и IRIS2, върху...? **Европейската икономика**

Основа: EC-27

Европейският съюз в областта на отбраната и космическото пространство: възприятията и очакванията на европейските граждани

По-младите респонденти, мъжете и заетите граждани са по-склонни да възприемат космическите програми на ЕС като икономически ефективни

Социално-демографските различия се проявяват и при признаването на икономическото въздействие. Общо за ЕС-27 55 % от хората на възраст между 15 и 24 години считат, че въздействието върху икономиката е важно, в сравнение с 41 % сред хората на възраст 55 и повече години. Мъжете също така са по-склонни от жените да съобщават за значително икономическо въздействие (49 % спрямо 42 %). По професия усещането за икономическо въздействие е най-високо сред самостоятелно заетите лица (54 %) и наетите лица (48 %) и по-ниско сред работниците, полагащи физически труд (46 %), и тези, които не работят (39 %).

Въпрос 4: Според Вас какво е въздействието на космическите програми на Европейския съюз, като „Галилео“/EGNOS, „Коперник“ и IRIS2, върху...? **Европейската икономика**

Европейският съюз в областта на отбраната и космическото пространство: възприятията и очакванията на европейските граждани

3.2. Европейска космическа политика: въздействие и приоритети

Когато от европейците се изисква да гледат напред и да определят приоритетите в космическата политика и програми на ЕС, сигурността и отбраната очевидно се очертават като водеща област.

Сигурността и отбраната са на първо място: 34 % от респондентите посочват това като свой основен приоритет („първо“) преди действията в областта на околната среда и климата (20 %), конкурентоспособността и растежа на промишлеността (13 %) и по-безопасната мобилност и транспорт (10 %). Тази йерархия става още по-изразена, когато се разглежда кумулативната мярка („общо“), която съчетава двата отговора, предоставени от респондентите: 53 % посочват сигурността и отбраната като приоритет в сравнение с 36 % за околната среда и изменението на климата и 31 % за конкурентоспособността и промишления растеж. Поради това резултатите поставят сигурността и отбраната не само като най-често споменавания първи приоритет, но и като най-широко споделяния приоритет като цяло. Следователно този силен акцент върху сигурността и отбраната изглежда тясно свързан с по-широкото чувство за несигурност, отразено в това експресно проучване на Евробарометър, в което голямо мнозинство от европейците изразяват загриженост относно сигурността на своята държава и повече от две трети са съгласни, че сигурността на тяхната държава е застрашена.

В5 С поглед към бъдещето, коя от следните области следва да бъде приоритет за космическата политика и програми на Европейския съюз? На първо място? А след това?

База — ЕС-27
(%)

Европейският съюз в областта на отбраната и космическото пространство: възприятията и очакванията на европейските граждани

Коментари

(Пиер Диумегард)

Т тук е ХУ графика, за разлика от повечето доклади на Евробарометър. Това е добре, защото можете да видите многообразието на мненията сред хората в Европейския съюз.

Европейският съюз в областта на отбраната и космическото пространство: възприятията и очакванията на европейските граждани

4. Технически спецификации

Между 5 и 12 януари 2026 г. по искане на Европейската комисия чрез Генерална дирекция „Отбранителна промишленост и космическо пространство“ (06 DEFIS) беше проведено експресно проучване на Евробарометър No 574. Това е проучване сред широката общественост, координирано от генерална дирекция „Комуникация“, отдел „Обществено мнение и гражданска ангажираност“.

Експресно проучване на Евробарометър S74 обхваща населението на гражданите на ЕС, пребиваващите в една от 27-те държави — членки на Европейския съюз, и лицата на възраст 15 и повече години. Бяха проведени около 1000 интервюта в по-големи държави членки и около 500 интервюта в по-малки държави членки (Luxembourg, Кипър, Малта). Завършени са общо 27 292 интервюта.

Всички интервюта бяха проведени чрез компютърно подпомогнато уеб интервю (CAWI), като бяха използвани онлайн панелите на Demoscopу. Респондентите бяха избрани от тези панели за онлайн достъп, групи от предварително наети лица, които са се съгласили да участват в научни изследвания. Квотата за вземане на проби беше определена въз основа на възрастта (15—24 години, 25—39 години, 40—54 години, 55+ години), пола (мъже/жени), географския регион (въз основа на NUTS 1 или NUTS2 в зависимост от размера на държавата) и образователното равнище (текущо образование, спряно редовно образование на 15-годишна възраст или преди това, между 16 и 19 години, на 20-годишна възраст или по-късно).

Беше приложено статистическо претегляне, за да се коригират необработените данни във всяка държава членка, като се гарантира, че окончателните резултати отразяват точно действителния състав на целевото население.

Брой интервюта по държави:

ЕС	ЕС	27292	LV	Латвия	1018
BE	Белгия	1166	LT	Литва	1007
BG	България	1001	Люксембург	Люксембург	536
CZ	Чешка република	1053	HU	Унгария	1117
DK	Дания	1042	MT	Малта	505
Германия	Германия	1098	NL	Нидерландия	1202
EE	Естония	1018	AT	Австрия	1000
Ирландия	Република Ирландия	1167	Полша	Полша	1001
EL	Гърция	1094	PT	Португалия	1183
ES	Испания	1028	RO	Румъния	1001
FR	Франция	1028	SI	Словения	1004
HR	Хърватия	1002	SK	Словакия	1099
IT	Италия	1007	FI	Финландия	1202
CY	Кипър	513	SE	Швеция	1200

Европейският съюз в областта на отбраната и космическото пространство: възприятията и очакванията на европейските граждани

Марж на грешката

Резултатите от изследването подлежат на допустими отклонения при вземане на проби. „Маржът на грешката“ определя количествено несигурността относно (или доверието в) резултата от проучването. Като общо правило, колкото повече интервюта са проведени (размер на извадката), толкова по-малка е допустимата грешка. При извадка от 1000 ще се получи допустима грешка от не повече от 3,1 процентни пункта, а при извадка от 1500 ще се получи допустима грешка от не повече от 2,5 процентни пункта.

Статистически допустими отклонения, дължащи се на допустими отклонения при вземането на проби
(при 95 % доверителна вероятност)

различните размери на извадките са в редове	различните наблюдавани резултати са в колони						
	5 %	10 %	25 %	50 %	75 %	90 %	95 %
n=50	± 6,0	±8,3	± 12,0	±13,9	± 12,0	±8,3	± 6,0
n = 100	±4,3	±5,9	±8,5	±9,8	±8,5	±5,9	±4,3
n = 200	±3,0	±4,2	± 6,0	±6,9	± 6,0	±4,2	±3,0
n=500	± 1,9	±2,6	±3,8	±4,4	±3,8	±2,6	± 1,9
n=1000	±1,4	± 1,9	±2,7	±3,1	±2,7	± 1,9	±1,4
n=1500	±1,1	± 1,5	±2,2	±2,5	±2,2	± 1,5	±1,1
n=2000	±1,0	±1,3	± 1,9	±2,2	± 1,9	±1,3	±1,0

Европейският съюз в областта на отбраната и космическото пространство: възприятията и очакванията на европейските граждани

5. Въпросник

НОВО

B1 Като се има предвид настоящият международен контекст, до каква степен сте съгласен(на) или несъгласен(на) с всяко от следните твърдения?

(един отговор на линия)

	Напълно съм съгласен/на	Донякъде съм съгласен/на	Донякъде не съм съгласен/ на	Категорично не съм съгласен/на	Не знам / Няма отговор!
Сигурността на (нашата страна) е застрашена	1	2	3	4	9
Личната ми безопасност е застрашена	1	2	3	4	9

НОВО

B2 До каква степен вярвате, че Европейският съюз ще укрепи сигурността и отбраната в Европа и ще защити по-добре своите граждани?

(Възможен е един отговор)

Напълно доверие	1
Склонност към доверие	2
Склонни са да не се доверяват	3
Изобщо не се доверявайте	4
Не знам/Няма отговор	99
(не четете)	

НОВО

Като се имат предвид настоящите равнища на публичните разходи, как бихте оценили равнището на инвестициите, направени от всяко от следните в програмите за отбрана и сигурност?

(един отговор на линия)

	Недостатъчн о	За точната сума	Твърде много	Не знам / Няма отговор!
Европейският съюз	1	2	3	9
(НАШАТА ДЪРЖАВА)	1	2	3	9

НОВО

Експресно проучване на Евробарометър No 574

Европейският съюз в областта на отбраната и космическото пространство: възприятията и очакванията на европейските граждани

Въпрос 4: Според Вас до каква степен космическите програми на Европейския съюз като „Галилео“/EGNOS, „Коперник“ и IRIS 2 оказват въздействие върху...?

(един отговор на линия)

	Много важно въздействие	Сравнително важно въздействие	Сравнително ограничено въздействие	Никакъв ефект	Не съм чувал за тези програми	Не знам/Няма отговор
1) Европейската икономика	1	2	3	4	5	9
2) Ежедневието на гражданите на ЕС	1	2	3	4	5	9

НОВО

В5 С поглед към бъдещето, коя от следните области следва да бъде приоритет за космическата политика и програми на Европейския съюз? На първо място? А след това?

(ТОЧКИ НА РАНДОМИЗАЦИЯТА — ИЗКЛЮЧИТЕЛНО ЗА ДВЕТЕ ВАРИАНТИ)

Действия в областта на околната среда и изменението на климата	1
По-безопасна мобилност и транспорт	2
Свързаност и цифрови комуникации	3
Сигурност и отбрана	4
Конкурентоспособност и растеж на европейската промишленост	5
Устойчиво и отговорно използване на космическото пространство	6
Други	97
Не знам/Няма отговор	99